

L-ispiza tal-proċedimenti - Estonja

Ta strana została przetłumaczona maszynowo – nie ma więc gwarancji co do jakości tłumaczenia.

Din il-paġna tagħtik informazzjoni dwar l-ispejjeż tal-proċedimenti fl-Estonja.

Qafas regolatorju li jirregola d-drittijiet tal-professjonijiet legali

Solicitors

Fl-Estonja, id-drittijiet tal-konsulenti legali mhumiex irregolati.

Avukati

Fl-Estonja, id-drittijiet tal-avukati mhumiex irregolati.

Barristers

Fl-Estonja, id-drittijiet tal-avukati li jipprattikaw fil-qrati mhumiex irregolati.

Uffiċjali ġudizzjarji

Fl-Estonja, id-drittijiet ta' [fl-iss tas-servizz tal-bailiffs](#) huma regolati permezz tal-Att dwar il-Bailiffs. Dritt ta' bailiff jista' jikkonsisti fi dritt biex jinbdeu il-proċedimenti, id-dritt prinċipali għall-proċedimenti u dritt addizzjonali għal attivitajiet eżekuttivi. Bailiff għandu wkoll id-dritt li jitolb fl-iss għall-provvediment ta' servizz professjonali.

Avukati

Fl-Estonja, id-drittijiet tal-avukati (advocates) mhumiex irregolati — huma jiġu ddeterminati fil-ftehim mal-klijent. Il-persuna li tmexxi uffiċċju legali jew avukat (advocate) tagħmel l-offerta inizjali tal-prezz lill-klijent u tispjega kif giet ikkalkulata l-figura. Il-klijent jirrimborża l-ispejjeż meħtieġa li jkunu saru mill-avukat jew mill-persuna li tmexxi l-uffiċċju legali sabiex ikun ġew ipprovduti s-servizzi legali.

Spejjeż fissi

Spejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti ċivili

L-ispejjeż iddeterminati tal-partijiet fi proċedimenti ċivili huma stabbiliti [fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili](#), it-Taqsimiet 139–144 u l-ispejjeż tal-litigazzjoni u l-ispejjeż extraġudizzjarji. It-tariffi tal-qorti huma spejjeż tal-istat, spejjeż tal-ippjegġjar intern. F'kull każ, il-qorti għandha żżomm rekord tal-ispejjeż proċedurali involuti fil-każ, inklużi l-ispejjeż tal-eżaminazzjoni tal-każ.

L-istadju tal-proċedimenti ċivili li fih iridu jithallsu spejjeż fissi

L-ispejjeż li għejjin għandhom jiġu mħallsa bil-quddiem mill-parti li tapplika għal proċedimenti biex jinbdew jew atti proċedurali li għandhom jitwettqu:

- id-dritt tal-Istat;
- garanzija fuq il-kassazzjoni;
- garanzija għal petizzjoni biex tiġi annullata sentenza mogħtija f'kontumacja;
- garanzija għall-ftuħ mill-ġdid tal-proċeduri jew biex jerġa' jiġi ffissat it-terminu;
- l-ispejjeż tal-bailiffs biex jibagħtu dokumenti proċedurali;
- spejjeż tal-pubblikazzjoni ta' taħrikiet jew ta' avvizi fil-pubblikazzjoni uffiċjali Ametlikud Teadaanded jew f'gazzetta;
- spejjeż oħra ta' eżami ta' każ sal-punt determinat mill-qorti.

Sakemm il-qorti ma tiddeċidix mod ieħor, ir-remunerazzjoni għall-esperti, għall-interpreti u għat-tradutturi għandha tiġi tiffallas minn qabel mill-parti fil-proċeduri li ressqet it-talba li tirriżulta fl-ispejjeż.

Il-Qorti tiddeċiedi definittivament ir-rimbors u l-ispejjeż proċedurali li għandhom jithallsu lura u l-ispejjeż proċedurali li għandhom jingħataw fid-deċiżjoni finali jew wara d-dħul fis-seħħ tad-deċiżjoni finali tal-każ prinċipali.

L-ispejjeż fissi fi proċedimenti kriminali

L-ispejjeż fissi għall-partijiet fi proċedimenti kriminali

L-ispejjeż iddeterminati mill-partijiet għal [proċedimenti kriminali huma kkonfermati mill-Kodiċi ta' Proċedura Kriminali](#), § 175–179 u jinqasmu fi spejjeż ta' proċeduri, spejjeż speċifiċi, spejjeż anċillari.

Jekk parti għall-proċedimenti jkollha diversi konsulenti jew rappreżentanti, ir-rimunerazzjoni mħallsa lilhom tiġi inkluzi fl-ispejjeż proċedurali sakemm dan ma jaqbiżx livell raġonevoli ta' remunerazzjoni li tiġi tiffallas normalment lil konsulent jew rappreżentant.

Jekk suspettat jew l-akkużat jiddefendi lillu nnifsu mingħajr avukat, l-ispejjeż neċessarji tad-difiża jiġu inkluzi fl-ispejjeż proċedurali. L-ispejjeż żejda li ma kinux ikunu meħtieġa li kieku ħa sehem konsulent ma jiġux inkluzi fl-ispejjeż proċedurali.

L-ispejjeż li jingħarbu mill-persuni li mhumiex parti għall-proċedimenti u li huma marbuta mal-istħarriġ ta' analiżi esperti jiġu rifużi skont il-kundizzjonijiet u r-regoli stabbiliti fl-Att dwar l-Eżaminazzjoni Forensika.

L-istadju tal-proċediment kriminali fejn iridu jithallsu l-ispejjeż fissi għall-partijiet

Fil-każ ta' liberazzjoni, l-ispejjeż proċedurali huma rrimborżati mill-Istat. Fil-każ ta' kundanna, l-ispejjeż proċedurali jiġu rrimborżati mill-ħati li jkun għe kkundannat. Fil-każ ta' liberazzjoni parzjali, l-ispejjeż jiġu rifużi mill-Istat skont il-grad ta' liberazzjoni tal-akkużat. L-obbligu għar-rimborż tal-ispejjeż proċedurali jseħħ meta tidhul fis-seħħ is-sentenza finali.

Jekk azzjoni ċivili tiġi miċhuda, **l-ispejjeż proċedurali relatati mal-miżuri meħuda sabiex tiġi żgurata** l-azzjoni ċivili jiġu rrimborżati mill-vittma. Jekk azzjoni ċivili tirnexxi b'mod sħiħ, l-ispejjeż proċedurali relatati mal-miżuri meħuda sabiex tiġi żgurata l-azzjoni ċivili jiġu rrimborżati mill-persuna li wettqet ir-reat u li għet ikkundannata jew mill-konvenut. Jekk azzjoni ċivili tirnexxi parzjalment, il-qorti tiddividi l-ispejjeż proċedurali relatati mal-miżuri meħuda sabiex tiġi żgurata l-azzjoni ċivili bejn il-vittma u l-persuna li wettqet ir-reat u li għet ikkundannat jew il-konvenut, filwaqt li tikkunsidra ċ-ċirkustanzi kollha. Fil-każ ta' rifjut li tiġi riveduta azzjoni ċivili, l-ispejjeż proċedurali relatati mal-miżuri meħuda sabiex tiġi żgurata l-azzjoni ċivili jiġu rrimborżati mill-Istat.

L-ispejjeż fissi fi proċedimenti kostituzzjonali

Fl-Estonja, l-invidwi ma jithallewx jagħmlu talbiet għal reviżjoni kostituzzjonali. L-ispejjeż ta' reviżjoni huma koperti mill-baġit tal-Istat. L-ispejjeż biex jiġu involuti speċjalisti fil-proċedimenti tal-qorti huma koperti mill-baġit tal-Istat bl-istess kundizzjonijiet tal-ħlas tad-drittijiet tal-esperti fi proċedimenti ċivili.

L-istadju tal-proċediment kostituzzjonali fejn iridu jithallsu l-ispejjeż fissi għall-partijiet

Fil-proċeduri kostituzzjonali, il-partijiet ma jagħmlu l-ebda spiza fissa.

Informazzjoni minn qabel li għandha tingħata mir-rappreżentanti legali

Id-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet

L-avukati għandhom jinnotifikaw lill-klijenti tagħhom bil-firxa sħiħa tal-attivitajiet relatati mal-provvista ta' servizzi legali u bl-ispejjeż kollha involuti. Il-persuna li tmexxi ufficcju legali jew avukat (advocate) tagħmel l-offerta inizjali tal-prezz lill-klijent u tispjega kif għet ikkalkulata l-figura.

Spejjeż tal-partecipazzjoni fil-proċedimenti

Spejjeż li għandhom jiġġarrbu mill-parti rebbieħa

Il-parti rebbieħa tħallas l-ispejjeż tar-rappreżentant jew il-konsulent legali li l-qorti tqis raġonevoli u li m'għandhomx jithallsu mill-parti telliefa.

Spejjeż li għandhom jiġġarrbu mill-parti telliefa

Skont il-ġurisprudenza dwar id-determinazzjoni tal-ispejjeż, il-parti li titlef għandha tħallas lura l-ispejjeż tal-ispejjeż sostnuti mill-parti rebbieħa, li jistgħu jinkludu:

- id-dritt tal-Istat;
- sigurtà;
- spejjeż relatati ma' xhieda, esperti, interpreti u tradutturi, u l-ispejjeż ta' analiżi tal-espert imwettqa minn persuna li ma tkunx parti tal-proċedimenti u li għandhom jithallsu taħt l-Att dwar l-Eżaminazzjoni Forensika;
- spejjeż tal-kisba ta' provi dokumentarji u fiżiċi;
- spejjeż ta' spezzjonijiet, inklużi l-ispejjeż meħtieġa tal-ivvjaġġar magħmula mill-qorti;
- spejjeż tal-konsenja, tal-bgħit u tal-ħruġ ta' dokumenti proċedurali;
- spejjeż tad-determinazzjoni tal-valur tal-kawża ċivili;
- spejjeż relatati mar-rappreżentanti u mal-konsulenti tal-partijiet għall-proċedimenti;
- spejjeż tal-ivvjaġġar, spejjeż postali, tal-komunikazzjonijiet, tal-akkomodazzjoni u spejjeż oħrajn simili mgarrba mill-partijiet fil-proċedimenti b'konnessjoni mal-proċedimenti;
- qligħ jew dħul permanenti ieħor li ma rċevewx il-partijiet għall-proċedimenti;
- spejjeż tal-proċedimenti ta' qabel il-proċess stabbiliti bil-ligi sakemm l-azzjoni ma tkunx għet ipprezentata aktar tard minn sitt xhur wara t-tmiem tal-proċedimenti ta' qabel il-proċess;
- id-dritt tal-bailiff biex jassigura li azzjoni titwettaq u l-ispejjeż tal-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni dwar l-assigurazzjoni li azzjoni titwettaq;
- id-dritt tal-bailiff għall-konsenja ta' dokumenti proċedurali;
- spejjeż tal-ipproċessar ta' applikazzjoni għal assistenza proċedurali biex ikunu sostnuti l-ispejjeż proċedurali;
- spejjeż ta' proċedura għal ordni ta' hlas aċċellerat;
- spejjeż ta' partecipazzjoni fi proċedimenti ta' konċiljazzjoni jekk il-qorti tkun obligat lill-partijiet biex jippartecipaw taħt l-Artikolu 4 (4) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili jew, jekk il-proċedimenti huma obligatorji, il-proċedimenti ta' konċiljazzjoni qabel il-proċess taħt l-Artikolu 1 (4) tal-Att dwar il-Konċiljazzjoni.

Favur parti fil-proċedimenti li hija ġġustifikata għall-ispejjeż tal-proċedimenti, l-ispejjeż neċessarji u raġonevoli biss għandhom jiġu rikonoxxuti bħala parti fil-proċedimenti.

Sorsi tal-ispejjeż

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fl-Estonja?

Il-bażijiet legali għad-determinazzjoni tal-ispejjeż huma stabbiliti fl-atti legali li ġejjin:

- Il-kodiċi ta' [Proċedura Ċivili](#);
- [L-att dwar il-Bailiffs](#);
- [L-att dwar id-Drittijiet tal-Istat](#);
- I-istrumenti legali maħruġa fuq il-bażi tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili.

B'liema lingwi nista' nikseb informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż fl-Estonja?

L-informazzjoni dwar is-sorsi tal-ispejjeż hija disponibbli bl-Estonjan.

Traduzzjonijiet bl-Ingliż ta' strumenti legali Estonjani li jistipulaw informazzjoni dwar l-ispejjeż u s-sorsi tagħhom huma disponibbli fis-sit [web tar-Riigi Teataja \(il-Gazzetta tal-Istat\)](#).

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar il-medjazzjoni?

Il-Ministeru tal-Ġustizzja huwa responsabbli għall-implimentazzjoni tad-Direttiva 2008/52/KE dwar ċerti aspetti ta' medjazzjoni f' materji civili u kummerċjali. Mistoqsijiet generali dwar il-medjazzjoni jistgħu jintbagħtu fl-indirizz tal-posta elettronika tal-Ministeru tal-Ġustizzja: Info@just.ee.

Il-proċedimenti ta' konċiljazzjoni f' materji civili [huma rregolati permezz tal-Att dwar il-Konċiljazzjoni](#), li jstabbilixxi d-drittijiet u l-obbligi tal-medjaturi u jipprovdi wkoll linji gwida għall-implimentazzjoni u l-infurzar tal-ftehimiet konklużi bl-għajjn ta' medjatur. Dawn li ġejjin huma intitolati li jmessu l-proċedimenti tal-konċiljazzjoni taħt l-Att:

- persuna fiżika li l-partijiet għall-proċedimenti jkunu fdaw lilha x-xogħol tat-tmexxija tal-proċedimenti;
- avukati li jipprattikaw fil-qrati;
- nutara;
- fil-każ stipulat fl-Att, korp tal-konċiljazzjoni tal-Istat jew tal-gvern lokali.

Rigward l-użu tal-medjazzjoni fil-liġi tal-familja, il-Ministeru tal-Affarijiet Soċjali qed iħeġġeg l-iżvilupp tal-attivitajiet tal-medjaturi tal-familja. Is-sit web [tal-Assoċjazzjoni Estonjana tal-Medjaturi](#) fih informazzjoni kemm bl-Estonjan kif ukoll bl-Ingliż. Bl-istess mod, [l-Unjoni Estonjana](#) għall-Benessri tat-Tfal — assoċjazzjoni mingħajr skop ta' qligħ li tappoġġja d-drittijiet tat-tfal — toffri pariri lill-ġenituri li jixtiequ jisseparaw jew jiddivorzjaw u tħeġġiġhom jużaw is-servizzi tal-konċiljaturi sabiex jiproteġu l-interessi tat-tfal tagħhom. L-Unjoni torganizza anki taħriġ fil-qasam tal-medjazzjoni tal-familja.

Fejn nista' nsib informazzjoni addizzjonali dwar l-ispejjeż?

Sit web dwar l-ispejjeż

L-ispejjeż relatati mal-proċedimenti tal-qorti u l-ammont tagħhom jiddependu mit-tip, it-tul ta' żmien u l-komplessità tal-każ. Is-sorsi primarji ta' informazzjoni dwar l-ispejjeż relatati mal-proċedimenti tal-qorti huma l-kodiċijiet li jirregolaw il-proċedimenti tal-qorti u l-Att dwar id-drittijiet ta' ħlas tal-Istat. **Il-Ministeru tal-Ġustizzja joħroġ** u jamministra l-pubblikazzjoni uffiċjali [tar-Riigi Teataja \(il-Gazzetta ta' l-Istat\)](#), li tipprovdi aċċess għal:

- **Atti** u Regolamenti;
- **Digriet** tal-President tar-Repubblika;
- **Deċiżjonijiet tal-Qorti Suprema** u ftehimiet internazzjonali;
- **Regolamenti tal-gvern lokali**.

Ir-Riigi Teataja fiha l-verżjonijiet konsolidati uffiċjali tal-Atti, ir-Regolamenti u l-Ordnijiet tal-Gvern, ir-Regolamenti ministerjali, ir-Regolamenti tal-President tal-Eesti Pank (il-Bank tal-Estonja), ir-Regolamenti tal-Kumitat Elettorali Nazzjonali, id-Deċiżjonijiet tal-Parlament, ir-Regolamenti tal-kunsill municipali u municipali u r-Regolamenti tal-gvern municipali u municipali. Il-leġiżlazzjoni u dokumenti oħrajn ippubblikati fil-Gazzetta tal-Istat ilhom disponibbli sa mill-1990.

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar it-tul ta' żmien medju li jieħdu l-proċeduri differenti?

[Is-sit web](#) tal-Qrati tagħti statistiċi dwar proċedimenti fil-qrati tal-prim' istanza u tat-tieni istanza mill-1996.

Fejn nista' nsib informazzjoni dwar l-ispiża medja aggregata għal proċedura partikolari?

- Id-dritt tal-Istat li għandu jithallas għal tip partikolari ta' proċediment hija stabbilita fl— [Att dwar id-Drittijiet tal-Istat](#).
- Id-drittijiet tal-bailiffs huma stabbiliti fl-Att dwar [il-Bailiffs](#).
- Mhija disponibbli l-ebda statistika dwar l-ispiża medja totali għal tipi partikolari ta' proċedimenti.

VAT

Kif tingħata din l-informazzjoni?

Id-drittijiet tal-bailiffs ukoll huma soġġetti għall-VAT, b'rata ta' 20 %.

Sabiex jirċievi rimborż tal-VAT miżjuda mal-ispejjeż proċedurali, id-dikjarant irid jikkonferma li huwa mhuwiex irregistrat għall-VAT jew li huwa ma jista' jirkupra l-VAT bl-ebda mod ieħor.

X'inhuma r-rati applikabbli?

Mill-1 ta' Lulju 2009 r-rata tal-VAT fl-Estonja hija ta' 20 %.

Assistenza legali

Il-limitu applikabbli ta' dħul fil-qasam tal-gustizzja ċivili

L-għajjnuna legali mill-Istat hija waħda mill-metodi tal-għoti ta' għajjnuna u l-proċedura għall-għoti ta' għajjnuna mill-Istat fi proċedimenti ċivili hija rregolata mir-regoli ta' proċedura tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili.

L-ebda assistenza proċedurali m'għandha tingħata lil persuna fiżika jekk:

1. l-ispejjeż tal-proċedimenti mhumiex mistennija li jaqbu d-doppju tal-introjt fuq-xaxar medju tal-applikant għal għajjnuna proċedurali kkkalkulat abbażi tal-introjt medju fuq-xaxar tal-erba' xhur qabel il-preżentazzjoni tal-applikazzjoni, bit-tnaqqis ta' taxxi u assigurazzjoni obbligatorja u l-ammont ipprovdut għal obbligi ta' manteniment legali, kif ukoll spejjeż raġonevoli għall-akkomodazzjoni u t-trasport;
2. applikant għal għajjnuna proċedurali jista' jhallas l-ispejjeż tal-proċedimenti għad-detriment tal-assi eżistenti u l-aktar mibjugħa tiegħu li, skont il-liġi, jistgħu jiddaħħlu;

Meta tiġi vvalutata s-sitwazzjoni ekonomika tal-applikant, għandhom jittqiesu l-assi u d-dħul tagħha, u tal-proprjetà tal-membri tal-familja li qed jgħixu magħhom ukoll, l-għadd tas-superstiti tagħhom, l-ispejjeż raġonevoli tal-akkomodazzjoni, u ċirkostanzi oħra raġonevoli.

Kundizzjonijiet oħra marbuta mal-għoti tal-għajjnuna legali lill-vittmi

L-Istat jista' jagħti assistenza proċedurali skont il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. it-tipi ta' għajjnuna legali garantiti mill-Istat u l-kundizzjonijiet u r-regoli biex tinkiseb għajjnuna legali ta' din in-natura huma rregolati [mill-Att dwar l-Għajjnuna Legali tal-Istat](#).

L-għajjnuna legali għandha tingħata lil persuna fiżika li tirrisjedi fiż-żmien tal-applikazzjoni għal għajjnuna legali fir-Repubblika tal-Estonja jew fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea jew li huwa ċittadin tar-Repubblika tal-Estonja jew ta' Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea, ħlief fil-każ speċifikat fis-subtaqsima (2) ta' din it-taqsima. Għall-finijiet tad-determinazzjoni tar-residenza għall-finijiet ta' dan l-Att, l-Artikolu 62 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-gurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali (ĠU L 351, 20.12.2012, p. 1–32). L-għajjnuna legali għandha tingħata lil kwalunkwe persuna fiżika oħra biss jekk din tirriżulta minn obbligu internazzjonali vinkolanti fuq l-Estonja.

Ir-raġunijiet għar-rifjut ta' għajjnuna legali mill-Istat huma stabbiliti fit-Taqsima 7 [tal-Att dwar l-Għajjnuna Legali tal-Istat](#).

Tista' taqra aktar dwar l-Għajjnuna Legali mill-Istat fil- [sit web tal-Kamra tal-Avukati Estonjani](#).

Kundizzjonijiet oħrajn relatati mal-għoti tal-għajjnuna legali lill-persuni suspettati u lill-konvenuti

Il-kundizzjonijiet applikabbli għall-għoti tal-għajjnuna legali lill-persuni suspettati jew lill-konvenuti huma l-istess bħal dawk għall-vittmi.

Proċedimenti tal-qorti mingħajr hlas

Il-bażijiet għall-eżenzjoni mill-hlas ta' tariffi tal-istat u għat-tnaqqis tat-tariffi tal-istat huma elenkati fil-Kapitolu 3 [tal-Att dwar id-Drittijiet tal-Istat](#).

Il-parti telliefa meta jkollha tħallas l-ispejjeż lill-parti rebbieħa?

Il-Qorti li tiegħu ħsieb kwistjonijiet ċivili, fis-sentenza jew fid-digriet li jikkonkludi l-proċedimenti, għandha tiddikjara d-diviżjoni tal-ispejjeż proċedurali bejn il-partijiet fil-proċedimenti. Il-Qorti għandha tindika, fejn applikabbli, il-parti tal-ispejjeż tal-proċedimenti li għandhom jithallsu minn kwalunkwe parti. Jekk qorti oghla temenda sentenza jew tagħti sentenza ġdida mingħajr ma tirreferi l-kwistjoni għal smiġġ ġdid, il-qorti, jekk meħtieġ, għandha temenda l-qsim tal-ispejjeż proċedurali fid-dawl tas-sentenza l-ġdida.

Il-Qorti għandha tiddeċiedi dwar l-ammont tal-proċedimenti li għandhom jithallsu għall-ispejjeż tal-proċedimenti, favur il-parti fil-proċedimenti, li tkun ġustifikata bil-mertu tal-proċedimenti:

1. f'sentenza jew proċeduri li jtemmu l-proċedimenti, jew

2. wara t-tmiem tal-proċedimenti legali, permezz ta' Regolament li jiffissa l-ispejjeż proċedurali.

L-għoti ta' assistenza proċedurali, **inkluża l-għajnuna legali, ma jeskludix jew jillimita l-obbligu tal-benefiċjarju li jirrimborża l-ispejjeż tal-parti l-oħra fuq il-bażi ta' soluzzjoni bil-qorti. Il-parti li kontraha ttehdet id-deċiżjoni għarrab bis-sñiħ l-ispejjeż tal-proċedimenti anki jekk il-parti tkun eżentata mill-ispejjeż proċedurali jew tkun ingħatat għajnuna proċedurali għall-ispejjeż tal-proċedimenti.**

Fil-każ tar-riżoluzzjoni tal-azzjoni, il-qorti tittratta lill-konvenut fl-ispejjeż tal-proċedimenti li fir-rigward tagħhom ir-rikorrent huwa eżentat jew responsabbli li jhallas bin-nifs, b'mod proporzjonali għall-parti tal-proċedimenti li fir-rigward tagħha tkun qed tittiehed l-azzjoni.

Jekk it-transazzjoni għudizzjarja tkun dahlet fis-seħħ jew il-qorti tkun iddikjarat infurzabbli immedjatament, il-kreditur jista' jappella lill-bailiff għall-infurzar tad-deċiżjoni. Jekk l-iskadenza għall-eżekuzzjoni volontarja ta' mandat ta' eżekuzzjoni f'deċiżjoni tal-qorti ma tiġix assenjata, din għandha tkun determinata mill-bailiff. Il-perjodu ma għandux ikun inqas minn 10 jum u ma għandux jaqbeż id-30 jum. Bil-kunsens tal-kollettur, il-bailiff jista' jordna l-perjodu tal-eżekuzzjoni volontarja tad-dokument ta' infurzar għal perjodu li jaqbeż it-30 jum.

It-tariffi ta' l-esperti

Jekk il-qorti ma tispeċifikax mod ieħor, l-espert għandu jhallas, sa fejn huwa determinat mill-qorti, il-parti li talbet l-ispejjeż. Jekk iż-żewġ partijiet jissottomettu applikazzjoni jew jekk il-qorti tħarrek espert, l-ispejjeż jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

L-espert għandu jithallas ir-rata fis-siegħa stabbilita minn regolament tal-gvern fil-limitu ta' kull siegħa stabbilit bir-rata fis-siegħa. It-tariffa tal-espert għal analiżi esperta hija 10–40 darbiet ir-rata minima fis-siegħa. Meta tiddetermina r-rata fis-siegħa li għandha titfallas, il-qorti tikkunsidra dawn li ġejjin:

- il-kwalifiki tal-espert;
- il-livell ta' kumplessità tax-xogħol;
- kwalunkwe spiża inevitabbli li tkun saret meta ntużaw il-mezzi meħtieġa;
- kwalunkwe ċirkustanza speċjali li fiha l-espert ikun wettaq ix-xogħol meħtieġ.

L-ispejjeż relatati mat-tfejjija u l-assemblea ta' opinjoni esperta għandhom jiġu rimborżati wkoll, inkluża n-nefqa meħtieġa fuq il-materjali u l-facilitajiet użati għall-istudju, sa massimu ta' 20 % tal-ispejjeż tal-espert, kif ukoll l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u l-ispejjeż meħtieġa li jirriżultaw mill-proċess, b'mod partikolari l-ispejjeż tal-akkomodazzjoni u tal-ikel.

Id-dritt li għandu jithallas lil espert u l-ispejjeż li jkun għamel l-espert li għandhom jiġu rimborżati jiġu ddeterminati b'deċiżjoni tal-istess qorti li tkun involviet lill-espert.

L-esperti jiġu rrimunerati biss **fuq it-talba tagħhom**. Jekk espert ikun wettaq l-obbligu tiegħu, il-qorti tħallas id-dritt dovut irrispettivament minn jekk il-partijiet għall-proċedimenti jkunux ħallsu l-ispejjeż bil-quddiem jew jekk ikunx ġie ordnat l-irkupru tal-ispejjeż mingħand il-partijiet.

L-ispiza tas-servizzi forensiċi mwettqa mill-Awtorità Statali u l-ispiza tal-korp ta' esperti huma stabbiliti fit-tagħmir forensiku.

Id-drittijiet u l-ispejjeż tal-esperti relatati mat-tweqqif ta' valutazzjoni esperta minn istituzzjoni forensika pubblika huma parti mill-ispejjeż proċedurali u jiġu rimborżati mill-parti li tittief lill-parti li tirbaħ bl-istess mod kif jiġu rimborżati l-ispejjeż proċedurali.

It-tariffi tat-tradutturi u l-interpreti

L-interpreti mhux impjegati mill-qorti li jippartecipaw fi proċedimenti tal-qorti jithallsu dritt fis-siegħa għal interpretar li jvarja minn 2 sa 40 darba l-paga minima nazzjonali fis-siegħa. It-tradutturi jithallsu dritt għal kull paġna ta' traduzzjoni li huwa sa 20 darba l-paga minima fis-siegħa. Il-paga minima fis-siegħa għandha tiġi stabbilita permezz ta' regolament tal-Gvern tar-Repubblika.

Id-dritt li għandu jithallas lill-interpreti jew lit-tradutturi u l-ispejjeż li għandhom jiġu rimborżati jiġu ddeterminati b'deċiżjoni tal-istess qorti li tkun involviet lill-interpretu jew lit-traduttur.

Meta tkun qed tiddetermina r-rati fis-siegħa li għandhom jithallsu, il-qorti tikkunsidra l-kwalifiki tal-interpretu jew tat-traduttur, il-kumplessità tax-xogħol, kwalunkwe spiża inevitabbli li tkun inqalġeħet u l-kundizzjonijiet partikolari li fihom kienet mitluba l-interpretazzjoni jew it-traduzzjoni.

L-interpretu għandu jkun intitolat ukoll għar-rimborż tal-ispejjeż tal-ivvjaġġar u spejjeż oħra mgarrba b'riżultat ta' proċedimenti għudizzjarji, b'mod partikolari l-ispejjeż tal-akkomodazzjoni u tal-forniment tal-ikel.

L-interpreti u t-tradutturi jithallsu biss **fuq it-talba tagħhom**. Il-Qorti tħallas id-dritt dovut lill-interpretu jew lit-traduttur irrispettivament minn jekk il-partijiet għall-proċedimenti jkunux ħallsu l-ispejjeż bil-quddiem jew jekk ikunx gie ordnat l-irkupru tal-ispejjeż mingħand il-partijiet.

Id-drittijiet tal-interpreti u tat-tradutturi huma parti mill-ispejjeż proċedurali u jiġu rrimborzati mill-parti li titlef lill-parti li tirbañ bl-istess mod kif jiġu rrimborzati l-ispejjeż proċedurali.

Din hija verżjoni tradotta awtomatikament tal-kontenut. Is-sid ta' din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obbligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta' dan it-test tradott b'mod awtomatiku.

L-aħħar aġġornament: 28/08/2019